

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1247 (offentligt)

Folketingets Europaudvalg
Att. Peter Juul Larsen
Christiansborg
1240 København K.

13 August 2003

Til Folketingets Europaudvalg.

Nævnet fremsender hermed den til Undervisningsministeriet fremstillede årsrapport over Nævnet vedrørende EU-oplysnings aktiviteter i 2002.

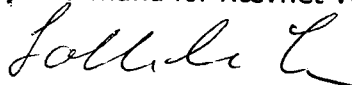
Nævnet vil fremover gerne informere Europaudvalget om nogle af de initiativer som Nævnet støtter. Derfor tager Nævnet nu initiativ til at sende et "Nyhedsbrev" med pluk fra de forskellige initiativer og Nævnets øvrige aktiviteter.

Det første "Nyhedsbrev" er vedlagt.

Brevet vil fremover jævnligt blive sendt til Europaudvalget samt lagt ind på Nævnets hjemmeside, www.eu-naevnet.dk, alle interesserede kan her tilmelde sig og få nyhedsbrevet elektronisk.

Med venlig hilsen

Peter Wivel
Formand for Nævnet vedrørende EU-oplysning

NYHEDSBREV – nr. 1/august 2003

I de to hidtil afholdte runder i 2003 har Nævnet bevilget 4.538.715 kr.

Listen med alle bevillingerne kan findes på Nævnets hjemmeside www.eu-naevnet.dk.

Nyhedsbrevet sætter fokus på udvalgte initiativer og debattemaer.

Konventet/ forfatningen

Af de to runders bevillinger på godt 4,5 mio. kr. blev 37 % eller 1.658.536 kr. givet til 35 initiativer, der på en eller anden måde omhandlede konventet og/eller forfatningen.

Initiativerne var af vidt forskellig karakter og type, og kom således i berøring mange forskellige mennesker

Mangfoldigheden af initiativerne fremgår af nedenstående liste over titlerne:

Folkemødet - 'DIT KONVENT' - Debat om tanker i en ny debatbog om EU's fremtid - Informationsvideo: "Myte & Kendsgerning vedr. Den danske Folkekirke i den Europæiske Union". - Website: "Myte & Kendsgerning vedr. Den danske Folkekirke i Den Europæiske Union". Den europæiske Unions værdigrundlag. EUs forhold til religion, køn og etik i forbindelse med forfatningsprocessen. - Fremtidens Europa med ny forfatning? - Grundlovsrunde som debat- og informationsmøde om Grundloven og EU-forfatningens grundlag. - Fokus på EU-forfatningen - EU-forfatning og/eller Grundlov?? - Skal EU have en forfatning - Fra Romtraktat til Romforfatning. Dialog og debat om den Europæiske Unions fremtid. - Forfatningsdebatten og de unge - EU-forfatning contra Grundlov - Mens vi venter på EU Konventet - EU-konventet - hvordan skrider arbejdet frem? Konventets 3. og sidste fase - Europa-debat i sommerlandet - Kollektive rettigheder i EU-udviklingen - FOKUS PÅ EUROPA - Konventet og Danmark - European Spring Day - Jeg - europæer? (Europæisk identitet) - EU's globale rolle - EU's nye grundlov - Hr. Jensen og fremtidens EU - Offentlig møderække om EU-modstanden i Danmark og Europa - Konventet - en debat i sommerlandet - Sommerseminar om Europa efter udvidelsen - Fokus på EU-forfatningen - Det Europæiske Folketing - viden og debat om de nationale parlamenters rolle i EU - EU-Konventet og Nærhedsprincippet - samt Vesterbro (4 Tv-udsendelser) - En fælles europæisk udenrigspolitik - fup eller fakta? - Bod På Midtfnys Festival - Oplysningsinitiativer vedrørende Den Europæiske Union - EU-forfatning contra Grundlov - Scenarier for europæisk samarbejde - Konventet og miljøet

ØMUdebat.

"Støtten fra Nævnet har været helt afgørende for at forlagene var interesserede i at udgive bogen" udtaler forfatterne til debatbog om ØMU og økonomisk politik.

Debatbogen "**Prisstabilitet for enhver pris?** om ØMU og økonomisk politik blev støttet med 45.000 Kr. og udkom d. 1. juli 2003.

I bogen trækkes de lange linier i den økonomiske udvikling i de sidste 100 år. Det fører frem til et bud på, hvordan den økonomiske politik kan ændres, så den i højere grad er gearret til de udfordringer, Europa står overfor. Bogen blev godt anmeldt i dagspressen. Støtten betyder udover bogens udgivelse at forfatterne Keld Holm og Carsten Valgreen er blevet interviewet i DR 2s nyhedsprogram Deadline. Bogen vil være genstand for en række debatmøder i løbet af efteråret.

Lokal TV- og radiodebat støttet med mere end 3/4 mio. kr.

Nævnet har i 2. bevillingsrunde bevilget støtte på 500.564 kr. til EUdebat i de elektroniske medier. I første runde blev bevilget 250.586 kr. De elektroniske medier der både dækker over radio- og TVstationer er fordelt over hele landet.

Informationsmøde

Nævnet afholder informationsmøde i Odense den 28. august kl. 15.00 – 17.00 på Hotel Ansgar Odense. Der blev afholdt et lignende møde i Århus den 12. juni 2003.

Nævnets årsrapport på engelsk

Nævnets årsrapport er blevet oversat til engelsk. Hvis nogen ønsker at rekvirere denne kan den fås ved henvendelse til Nævnets sekretariat. Tel. 3312 8089, e-mail: oplysning@eu-naevnet.dk

NÆVNET VEDRØRENDE EU-OPLYSNING

BERETNING FOR 2002

Konstituering

Nævnet vedrørende EU-oplysning virker i henhold til bestemmelserne i Folketingets finanslov. I finansloven 2002 fik Nævnet bevilling til en ny tre-årig periode til oplysning om Danmarks medlemskab af Den Europæiske Union. Undervisningsministeren beskikkede et nyt nævn, som består af Peter Wivel (formand), Kirsten Jensen, Pia Olsen, Britta Schall-Holberg og Marcus Schmidt.

Nævnet vedrørende EU-oplysning fik til opgave at forvalte en ny treårig bevilling på 70 mio. kr., hvoraf de 30 mio. kr. var ekstraordinært afsat til år 2002. Den ekstraordinære bevilling skyldtes, at Danmark beklædte EU's formandskab i sidste halvdel af 2002. Et ordinært beløb på hhv. 20 mio. kr. afsattes med forbehold for finansudvalgets godkendelse til henholdsvis 2003 og 2004.

Det skal nævnes, at regeringen samtidig havde afsat 15 mio.kr. til støtte for NGO-aktiviteter i forbindelse med det danske EU-formandskab i 2002. Disse midler blev fordelt af det uafhængige NGO Center, der blev ledet af en bredt sammensat styregruppe, hvis arbejde administreredes af Mellempfolkeligt Samvirke. NGO Center og Nævnet vedrørende EU-oplysning kom således til at supplere og støtte hinandens formål udmærket, hvad angår dansk EU-debat og oplysning.

Da Nævnets nybeskikkelse fandt sted i forbindelse med regeringsskiftet i november 2001, nåede man et par måneder ind i 2002, før de nye nævnsmedlemmer var beskikkede. Derfor kunne Nævnets arbejde først begynde midt i marts 2002.

Den nyudnævnte formand havde forinden haft en række møder med Nævnets sekretariat, med Nævnets tidligere formand Frederik Christensen, med Undervisningsminister Ulla Tørnæs, Europaminister Bertel Haarder og med Europaudvalgets formand Claus Larsen Jensen. Derefter begyndte Nævnet sit egentlige arbejde.

Den store folkelige interesse for det danske formandskab og den omstændighed, at Nævnet kun kunne virke i tre af årets fire kvartaler, forårsagede, at Nævnets aktivitet i 2002 var ekstraordinær stor.

Ordinære møder

Nævnet har afholdt følgende ordinære møder i 2002:

Den 15. marts.	Orientering af formanden om det ny Nævns opgaver.
Den 30. april.	Orienterende møde med Europaminister Bertel Haarder.
Den 02. maj.	1. møde med behandling af indkomne ansøgninger
Den 16. maj.	Møde med Folketingets Europaudvalg.
Den 06. juni.	2. møde med behandling af indkomne ansøgninger.
Den 19. juni.	Orienterende møde med ansøgere fra lokalradioer.
Den 11. september.	3. møde med behandling af indkomne ansøgninger.
Den 22. oktober.	4. møde med behandling af indkomne ansøgninger
Den 12. december.	Konference på Christiansborg i samarbejde med Folketingets Europaudvalg om elektroniske medier og debatskabende oplysning.

Der har samtidig været afholdt en lang række møder i Nævnets sekretariat med individuelle ansøgere, der ønskede hjælp til at forbedre deres ansøgninger.

Ny hjemmeside

For at lette ansøgningsproceduren, øge kendskabets til Nævnets aktiviteter og i øvrigt stimulere EU-debat og oplysning i Danmark etablerede Nævnet en ny CMS-baseret hjemmeside. Med hjemmesiden blev der først og fremmest indført et nyt online-ansøgningssystem med specifikke ansøgningsskemaer målrettet de forskellige typer projekter. Derudover fik nævnet og initiativtagerne en række nye værktøjer til udbredelse af kendskabet til de støttede initiativer og til effektivisering af sagsbehandling og informationsindsamling i sekretariatet. Af brugerorienterede funktioner skal først og fremmest nævnes "initiativkalenderen", hvor støttede initiativer selv annoncerer for deres initiativ via hjemmesiden. Hjemmesiden har adressen www.eu-naevnet.dk

Licitation

Undervisningsministeriet bad i 2002 Nævnet om at sætte dets sekretariatsbetjening for 2003 og 2004 i offentlig licitation ifølge EUs regler for offentligt udbud. Licitationen blev aflyst, da der kun indkom tre ansøgninger, men udvælgelsen blev alligevel foretaget i nøje overensstemmelse med Finansministeriets cirkulære om udbud og udlicitering. Sekretariatsopgaven blev vundet af Folkehøjskolernes Forening i Danmark, som også før licitationen stod for Nævnets sekretariatsbetjening.

Fordeling af midlerne

I 2002 blev i alt 609 ansøgninger behandlet på Nævnets ordinære møder. Nedenstående skema fortæller om fordelingen af midlerne:

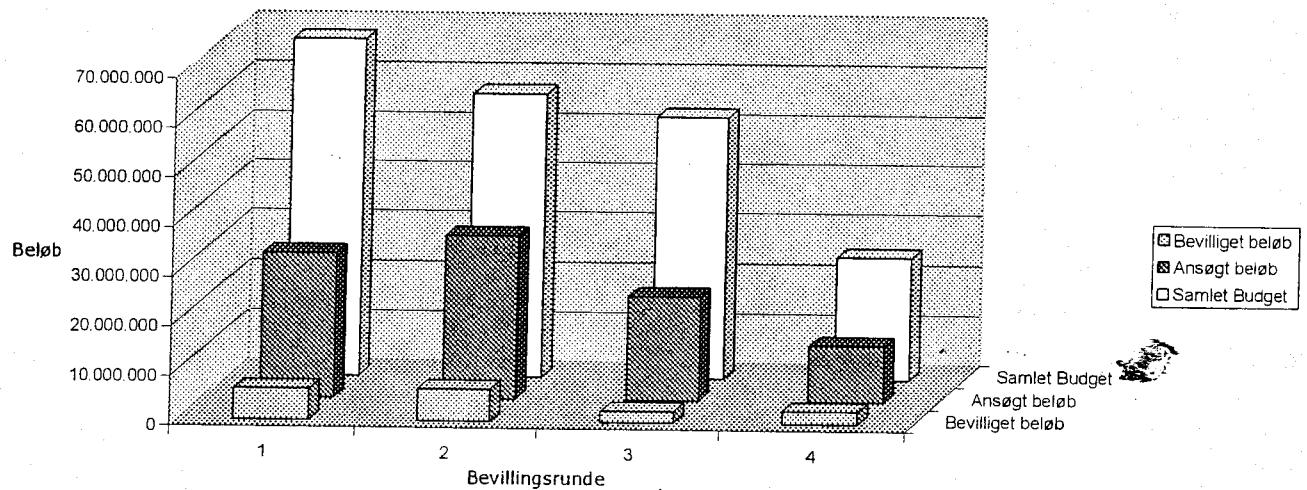
Ansøgningsrunde	Ansøgningsfrist & Bevillingsmøde	Antal ansøgninger	Antal tilsagn	Samlet tilsagnsbeløb
1	10. april & 2. maj	182	64	kr. 6.337.190,00
2	15. maj & 6. juni	167	79	kr. 6.601.610,00
3	12. aug. & 11. sept.	146	52	kr. 2.348.249,00
4	25. sept. & 22. okt.	114	55	kr. 2.706.655,00

Nævnets største satsning i 2002 var initiativet "Youth 2002", som blev støttet med i alt 2.5 mio. kr.

En række grafer kan belyse Nævnets aktivitet nærmere:

Figur 1: Samlet budget, ansøgt- og bevilget beløb 2002:

Samlet budget, ansøgt- og bevilliget beløb EU-nævnet 2002

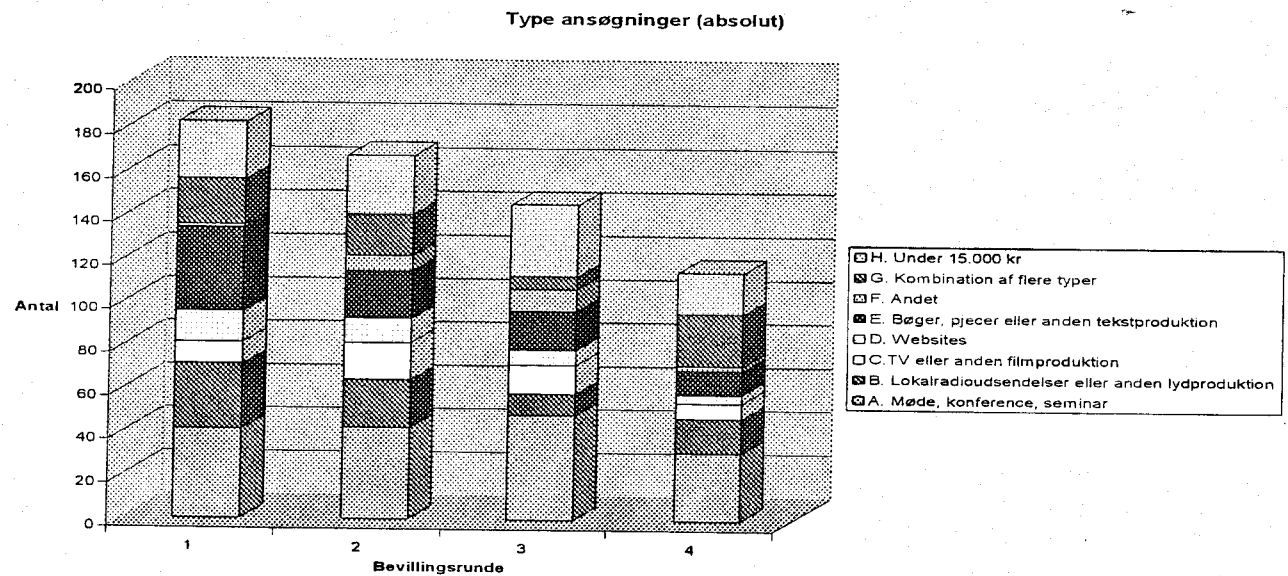
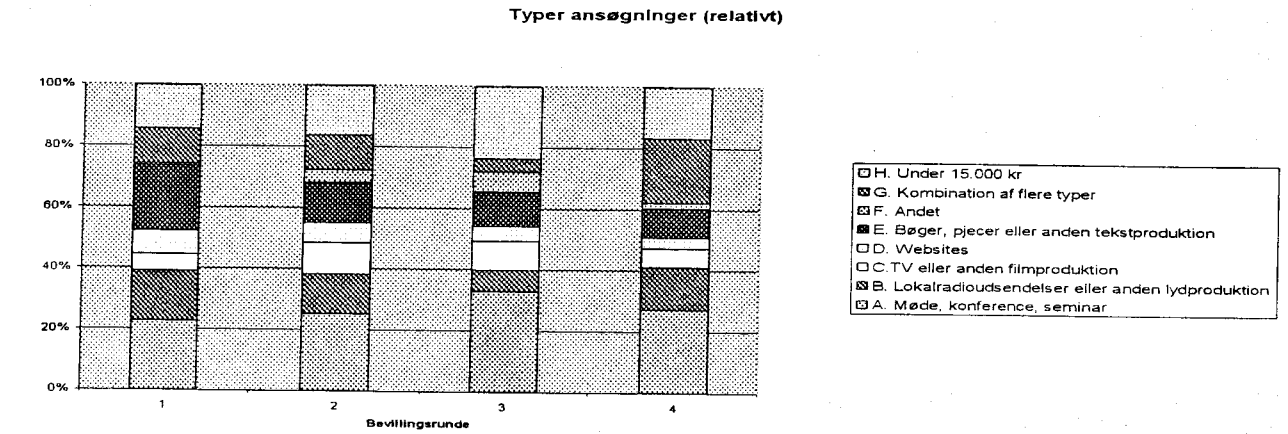

Runde	Samlet budget	I % af 2002
1	kr. 67.789.844	34%
2	kr. 56.959.267	28%
3	kr. 52.485.630	26%
4	kr. 24.582.965	12%
	kr. 201.817.706	

Runde	Ansøgt beløb	I % af 2002	I % af Samlet budget
1	kr. 29.206.822	31%	43%
2	kr. 32.907.366	35%	58%
3	kr. 20.979.901	22%	40%
4	kr. 11.435.449	12%	47%
	kr. 94.529.537		

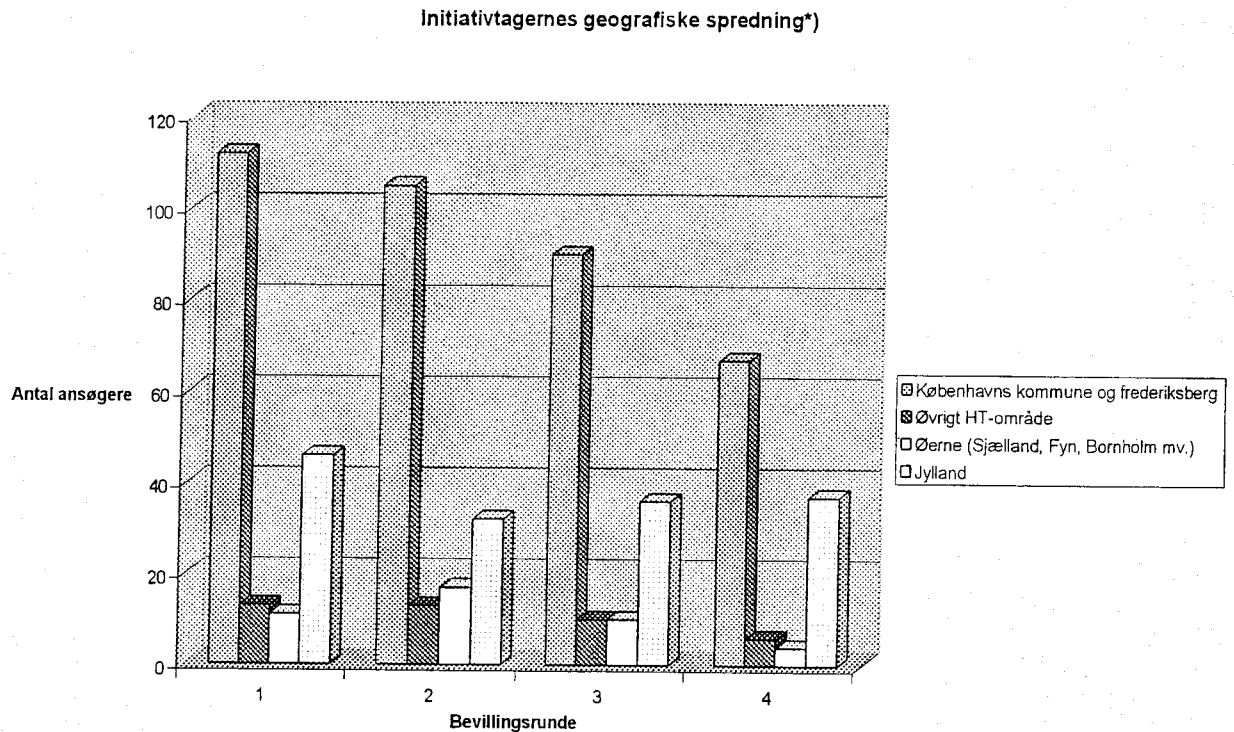
Runde	Bev. Beløb	I % af 2002	I % af Ansøgt beløb
1	kr. 6.337.190	35%	22%
2	kr. 6.601.610	36%	20%
3	kr. 2.348.249	13%	11%
4	kr. 2.706.655	15%	24%
	kr. 17.993.704		

Figur 2: Typer af ansøgninger (relativt og absolut):

Runde	A. Møde, konference, seminar	B. Lokalradio eller anden lydproduktion	C. TV eller anden filmprod.	D. Websites	E. Bøger, pjecer eller anden tekst	F. Andet	G. Kombination af flere typer	H. Under 15000 kr.
1	41	30	10	14	39	1	21	26
2	42	22	17	11	22	7	19	27
3	46	10	13	7	16	9	6	33
4	31	16	7	4	11	2	24	19
	160	78	47	36	88	19	70	105

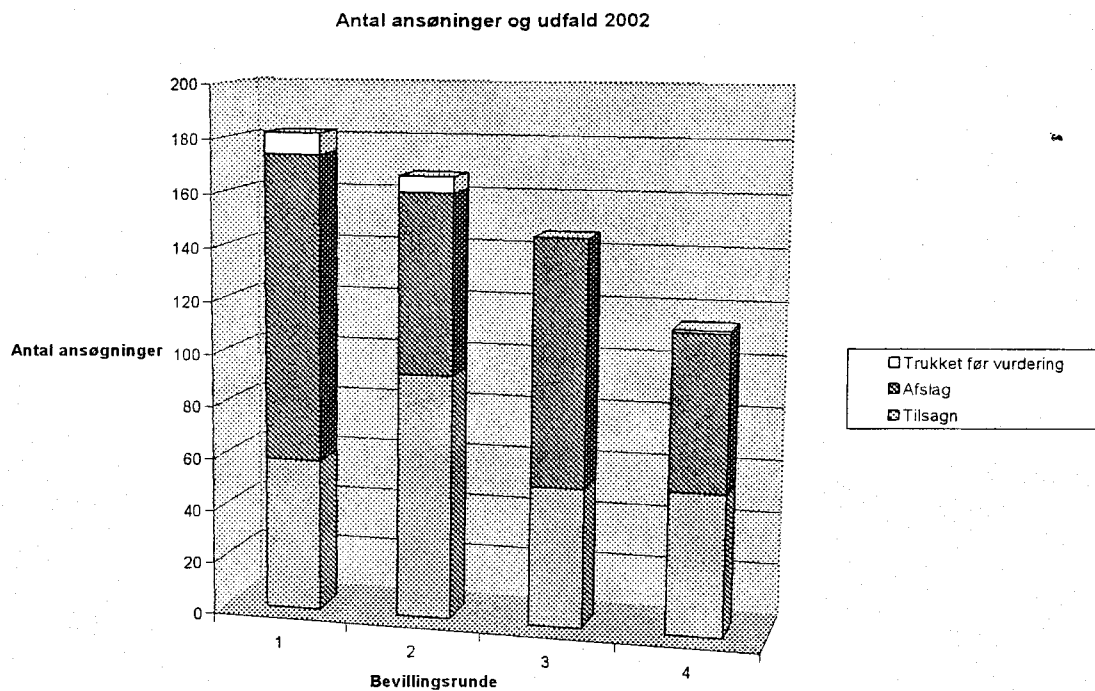
Figur 3: Initiativtagernes geografiske placering:

*) De fleste større organisationer har hovedsæde i Københavns kommune. Større organisationers initiativer foregår ofte rundt i landet, men vil i ovenstående fremstå som et "København-initiativ"

Ansøgerorganisationens eller initiativtagerens adresse			
Københavns kommune og Frb.	Øvrigt HT-område	Øerne	Jylland
112	13	11	46
105	13	17	32
90	10	10	36
67	6	4	37
374	42	42	151

Figur 4: Antal ansøgninger og udfald 2002:

Runde	Ansøgninger (med trukkede i parentes)
1	174 (182)
2	161 (167)
3	146 (146)
4	113 (114)
	594 (609)

Runde	Tilsagn	Andel (af vurderede)
1	58	33%
2	93	58%
3	53	36%
4	54	48%
	261	

Runde	Afslag	Andel (af vurderede)
1	116	67%
2	68	42%
3	93	64%
4	59	52%
	353	

Nævnets oplysningsfunktion

Det helt grundlæggende formål med de støttekroner, Folketinget har bevilget Nævnet vedrørende EU-oplysning til information og debat om Danmarks forhold til EU, er, at de skal bidrage til, at danske borgere er bedst muligt rustet til at tage stilling til europapolitiske spørgsmål. Det gælder i deres hverdag, ved folketingsvalg og ved de folkeafstemninger, der er blevet tradition for i særligt afgørende øjeblikke af det europæiske samarbejdes historie.

Det siger sig selv, at de valg, den danske borger træffer omkring sit forhold til Den Europæiske Union, er hans eller hendes alene. Ingen andre er berettiget til at træffe dem på vælgerens vegne, når sagen, som f.eks. ved en folkeafstemning, er blevet lagt i vælgernes hænder. Det samme gælder ved hverdagens personlige valg og i valget af de repræsentanter, der vælges til Folketinget.

Folkeafstemningerne i 1972, 1986, 1992, 1993, 1998 og 2000 har vist, at den danske befolkning er delt i de store EU-spørgsmål, fire gange flertal for ja og to gange et nej-flertal. Man kan derfor ikke tale om hverken en entydig ja- eller nej-linje, men heller ikke, at vælgerne har samme syn på problemerne som et overvældende stort flertal af Folketingets politikere, der i alle tilfælde har anbefalet et ja.

Det betyder, at ingen med et selv nok så begrænset ansvar for den professionelle afvikling af den offentlige debat forsøger at vejlede vælgerne. Alle synspunkter må høres, for selve mangfoldigheden af synspunkter synes at være bestemmende for den folkelige beslutningsproces og dermed tilliden til vores folkestyre. Spørgsmålet angår intet mindre end synet på vores nationale suverænitet. Det tager vælgerne alvorligt. Respekten for demokratiet kræver, at det må helt og aldeles overlades til vælgernes egen afgørelse.

Det betyder, at Nævnet vedrørende EU-oplysning må drage omsorg for, at støttekronerne synligt stiller såvel redelig oplysning som debat og engagement til rådighed for den offentlige mening. Den fripulje af midler, som nævnet råder over til selvstændig beslutning, bør principielt ikke betragtes som brændstof til en oplysningsvirksomhed, der bare skal holdes i gang. Nævnet vil helst være katalysator for et folkeligt debatinitiativ.

Hvis behovet for debat er der, medvirker Nævnet til, at den kan udkrystallisere sig, men det sker helt og holdent på initiativtagernes eget ansvar. Nævnets udøvende virksomhed består i første række i at gøre opmærksom på de muligheder, det har for at yde støtte til oplysningsvirksomhed, i anden række via sin hjemmeside i at stille den initiativrigdom til skue, som de støttede arrangementer er udtryk for, og dermed virke som en inspirationskilde.

Folkeoplysning i Danmark har altid været ensbetydende med borgerens egne bestræbelser for at skaffe sig den oplysning, han eller hun ønsker for at kunne anvende den efter sin egen vurdering. Den sættes ikke i gang fra centralt politisk hold ud fra en eller anden forestilling om, at folk er uoplyste og ved for lidt om emnet. Det er den anden vej rundt. Støtten gives til folkeoplysning, men det er offentligheden selv, der tager initiativet. Det er folk selv, der afgør, hvad de har brug for at vide. Det er offentligheden selv, der spørger, svarer og taler sammen.

Kort og godt: Nævnet er ikke et oplysningsforbund, det er ikke en læreanstalt, det er end ikke en højskole. Nævnet skal ikke omvende nogen. Dets mission er ikke at opdrage, men at støtte dem, der gerne vil oplyse andre eller oplyses selv eller bare lægge emner frem til offentlig debat, alt under den forudsætning, at de selv tager initiativ til det. I 2002 var der omkring 600 enkeltpersoner, organisationer eller institutioner, der havde lyst til det, og af dem havde Nævnet mulighed for at støtte i alt 261 ansøgninger.

Det lyder alt sammen meget grundtvigiansk og rigtig dansk. Måske kan det slet ikke tænkes i andre lande, hvor man ikke har samme tillid til den offentlige mening som herhjemme. Men tanken er nu fint formuleret af den tyske filosof Immanuel Kant, der i 1784 spurgte sig selv, hvad oplysning er, og svarede med disse klassiske ord:

"Oplysning er menneskets udgang af dets selvforskyldte umyndiggørelse. Umyndighed er manglen på evne til at bruge sin egen forstand uden en andens vejledning. Selvforskyldt er denne umyndighed, når årsagen ikke er mangel på forstand, men manglen på mod til at bruge forstanden. Til oplysning fordres intet andet end frihed, den frihed som indebærer i alle henseender at gøre offentligt brug af sin fornuft. Thi det er ethvert menneskes kald at tænke selv".

Det lyder sikkert højtideligt. Men af og til er det klogt at holde sig kraftfulde formuleringer for øje, når man omgås noget for et folkestyre og for den enkelte så vigtigt som holdninger. Kant understreger folks frihed til selv at gøre brug af deres sunde fornuft. I Danmark har vi en særlig tradition for at opmuntre hinanden til at udvise det mod, som en selvstændig stillingtagen kræver.

Nævnet og de politiske partier

Umyndighed er som nævnt at underlægge sig andres myndighed, og derfor anser Nævnet sin uafhængighed for afgørende for troværdigheden af den virksomhed, det udøver. Men det styrker unægtelig Nævnets troværdighed, at samtlige Europaudvalgets partier står bag dets bevilling.

Den er som nævnt i 2003 og 2004 på 20 mio.kr. årligt til oplysningsaktiviteterne. Heraf går der på forhånd i alt 8 mio.kr. til partier i Folketinget og Europa-parlamentet. Disse partier organiserer selv deres oplysningsvirksomhed, men aflægger beretning og regnskab til nævnet. At oplysningsmidlerne således er fordelt ligeligt mellem folkestyrets repræsentanter og den offentlige mening i bred forstand sikrer, at de politiske partier er aktive medspillere i EU-debatten og bestandigt har klart formulerede synspunkter, som offentligheden kan pejle efter og reagere på. På den måde er det udelukket, at afgørende EU-spørgsmål svæver frit i luften. De er altid fast forankret i en konkret politisk virkelighed.

Af de tilbageværende 12 mio.kr. gives 2 mio.kr. efter ansøgning og på grundlag af nævnets skøn til landsdækkende organisationer, der har Europa- og internationale oplysnings- og debatopgaver som hovedformål, og efter fradrag til administration og annoncering af udbudsrunder fordeles den resterende fripulje, ca. 8 mio.kr. til offentlige oplysningsinitiativer efter ansøgning.

I 2002 rådede nævnet som nævnt ekstraordinært over i alt 30 mio.kr.. Den udvidede pulje sigtede især på oplysningsvirksomhed i forbindelse med Danmarks formandskab for Den Europæiske Union. Heraf fik de politiske partier 9 mio.kr., administration og annoncering krævede små 2 mio. kr., og nævnets fripulje var i 2002 således på 19 mio.kr., hvoraf 2 mio.kr. blev afsat til ovennævnte landsdækkende organisationers administration.

Nævnet hører administrativt under undervisningsministeriet, men dets uafhængighed understreges af, at det selv udsteder en bekendtgørelse om sin fordeling efter ansøgning af tilskud.

At nævnet rent faktisk fungerer som katalysator ses klart af årsopgørelsen for 2002. Nævnet har som nævnt bidraget til 261 oplysningsinitiativer til en samlet sum af 201.817.706 mio.kr.. Hver krone, Nævnet har givet tilsagn om, er således blevet tidoblet af initiativtagerne!

Nævnets fripulje

I mange år splittede ja- og nej-problematikken den danske EU-debat. Offentligheden er stadig delt i spørgsmålet om graden af dansk tilslutning til Den Europæiske Union, men nævnet tager i sin fordeling af midler fra fripuljen aldrig hensyn til, om det er ja- eller nej-organisationer, der søger, eller om det pågældende arrangement lægger vægt på det ene eller det andet synspunkt. Skal man dømme ud fra det første års ansøgninger, er tiden med sort-hvide synspunkter mindre interessant, og der er i dag plads til endog meget nuancerede holdninger. For- og imod-arrangementer blandt ansøgningerne er gledet betydeligt i baggrunden til fordel for fremadrettede problemkomplekser inden for det efterhånden rigt varierede EU-samarbejde eller for arrangementer, hvor modparter finder sammen i en konstruktiv dialog omkring fælles arrangementer. Nævnet har ved flere lejligheder direkte opfordret ansøgere til at samarbejde om beslægtede projekter.

Nævnet ønsker at fremme en bred, fordomsfri debat og oplysning om EU-spørgsmål af interesse for den danske offentlighed. Derfor prioriterer vi folkelighed og åbenhed højt. Alle interesserede skal principielt kunne få udbytte af de støtte kroner, nævnet bevilger. Således har det været vigtigt for nævnet, at ansøgere har kunnet dokumentere en bred forankring og interesse for det foreslåede initiativ. Oplysning ud i den blå luft får ikke støtte.

Det er en forudsætning for at opnå støtte, at ansøgningen opfylder de krav, der fremgår af Bekendtgørelse om regler for fordeling af tilskud til oplysning om Danmarks medlemskab af den Europæiske Union, udstedt d. 24. maj 2002, undervisningsministeriet, j.nr. 2002-3614-2.

Heraf fremgår det især, at Folketingets partier og bevægelser, der er indvalgt i Europaparlamentet, ikke kan søge tilskud. Det fremgår endvidere, at der ved tilsagn om tilskud lægges vægt på, at initiativer i indhold og form henvender sig til en bred målgruppe, har størst mulig gennemslagskraft og gennemføres i samarbejde med lokale eller landsdækkende medier. Desuden er det normalt en forudsætning, at initiativerne er åbne for alle og annonceret offentligt. Nævnet prioriterer ansøgninger med en høj grad af medfinansiering højt.

I forbindelse med revisionen af de bevilgede tilskud lægger nævnet vægt på, at tilskudsbetingelserne er opfyldt, at tilskuddet er anvendt efter formålet, og at der er udvist sparsommelighed.

Når nævnet derfor har sagt nej til en ansøgning, skyldes det som regel, at den ikke opfylder en række vigtige kriterier. For det første skal kriterierne i bekendtgørelsen, som beskrevet ovenfor, være opfyldt. For det andet skal ansøgningskemaet være fyldestgørende udfyldt, der skal foreligge dokumentation for oplægsholdere og tilkendegivelse af interesse for det pågældende arrangement. Blandt de mere almindelige kriterier, der for det tredje skal være opfyldt, kan fremhæves, at ansøgningen skal være målrettet, der skal være tilstrækkelig medfinansiering, det skal helst være enten umiddelbart debatskabende eller være så vægtigt, at det vil udløse en debat, dvs. det må ikke være ensidigt, det må ikke have karakter af propaganda og det må ikke være rent kommercielt. Nævnet støtter for det fjerde ikke ansøgere, der er en del af det statsfinansierede oplysningsapparat, eller som har EU-oplysning som public service-krav.

I sin tilskudspolitik har nævnet lagt vægt på kriterier som relevans, kvalitet og fornyelse. Vi har gjort os umage for at tilgodese aktiviteter i hele landet og været særlig opmærksom på, at områder uden for de store byer også er med på EU-landkortet. Nævnet har ikke villet opstille rigoristiske krav til ansøgningerne. Det har været vigtigt, at initiativ og nytænkning i debat- og oplysningsformen bestandigt nyder fremme. Det gælder både form og indhold i arrangementerne.

Nævnet har været glad for initiativer, der har søgt at overvinde fortidens polariserede debat og på en alsidig måde på den ene side har placeret Danmark som en vigtig medspiller i EU-samarbejdet og på den anden givet et spændende nyt indblik i samarbejdets betydning for vores folkestyre. Nævnet er derfor positivt indstillet over for ansøgninger, der aktivt udvider vores forståelse af EU og forbereder os på fremtiden.

Elektroniske og trykte medier

Nævnet har i 2002 været inddraget i en del diskussioner om, hvorledes og på hvilke betingelser, der kan ydes støtte til folkelige medier. Det siger sig selv, at Nævnet gerne ser folkelige medier som medspillere i sin iværksætterproces. Nævnet har støttet trykte medier, radio og tv, og som noget nyt har Nævnet også støttet en lang række forskellige webaktiviteter.

Såvel de elektroniske som de trykte medier er en dybt integreret del af det folkelige oplysningsarbejde om EU, fordi de dækker befolkningen bredest. Men medierne er, som navnet siger, medier. Det vil sige, at de ud over deres normale journalistiske virksomhed formidler informationer og synspunkter, der dukker op i det, vi kan kalde offentligheden.

Medier er et spejl af det samfund, de virker i, og det egentlige oplysningsarbejde ligger derfor stadig i hænderne på dem, der engagerer sig i den offentlige debat. Derfor spiller folkelige debat- og oplysningsinitiativer fortsat en væsentlig rolle for Nævnets støttepolitik. Nævnet skal stimulere debatten, hvor den findes, ikke opfinde den. Akkurat som medierne selv, kunne man fristes til at sige.

Det er medierne selv, der afgør, om de vil påtage sig folkelige oplysningsopgaver, og det er tillige medierne selv, der suverænt afgør, hvorledes disse opgaver skal udføres. Nævnet er blot til som en mulighed, man kan trække på, hvis man mener, at ens initiativ har behov for støtte udefra for at kunne realiseres.

I forbindelse med ansøgninger fra lokalradio- og tv har Nævnet lagt vægt på, at der er medfinansiering til det pågældende indslag. Det er normalt afgørende for støtte, da Nævnet ikke har noget ønske om selv at blive aktør. Det er i høj grad op til de lokale medier selv at definere, hvad de forstår med "medfinansiering", og om begrebet eventuelt kan dække de omkostninger, det pågældende medie selv afholder i forbindelse med de udsendelser, der søges støtte til.

Nævnet støtter ikke oplysningsinitiativer, blot de tages af et massemedie. Der lægges vægt på initiativets troværdighed og på dets journalistiske kvalitet. Det vil bl.a. sige, at det bør være tydeligt, at der er et folkeligt behov for initiativet, at man f.eks. ikke blot vil udfylde sendetid. Det vil ofte, men ikke i alle tilfælde sige, at der lægges vægt på engagement, på alsidighed, på redelig oplysning, på aktualitet og relevans, på journalistisk involvering og på originalitet. Nævnet støtter derfor medier, ikke medvirkende. Det sætter journalistikken i første række.

Desuden vurderer Nævnet, om støtten er nødvendig. I mange tilfælde må man jo anse det for en del af det pågældende medies opgave og formål at oplyse om Danmarks forhold til EU, og så kan Nævnet ikke støtte.

Nævnet har også afvist støtte, hvis et mediearrangement gennemføres i samarbejde med en offentlig myndighed. En forudsætning for at opnå støtte er, at der gives en garanti for, at et etableret medie vil formidle det pågældende journalistiske initiativ, hvad enten det er en artikel, en radioreportage eller et tv-program.